

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 6 sierpnia 2025 r.

Poz. 3417

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.120.2025.AJ WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 5 sierpnia 2025 r.

Na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581),

stwierdzam nieważność

uchwały nr XV/183/2025 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 3 lipca 2025 r. w sprawie podwyższenia minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli szkoły i placówek oświatowych prowadzonych przez Samorząd Województwa Podlaskiego.

UZASADNIENIE

W dniu 3 lipca 2025 r. Sejmik Województwa Podlaskiego podjął uchwałę nr XV/183/2025 w sprawie podwyższenia minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli szkoły i placówek oświatowych prowadzonych przez Samorząd Województwa Podlaskiego. Akt ten wpłynął do organu nadzoru w dniu 9 lipca 2025 r. i z urzędu poddany został kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 29 lipca 2025 r. wszczął postępowanie nadzorcze, celem wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego. Zgodnie bowiem z art. 82 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Sejmik Województwa Podlaskiego przedmiotową uchwałą podwyższył minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli szkoły i placówek oświatowych prowadzonych przez Samorząd Województwa Podlaskiego, nie więcej jednak niż do 100% minimalnego wynagrodzenia zasadniczego, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, biorąc pod uwagę stopień awansu zawodowego i posiadane kwalifikacje (§ 1 uchwały). W § 3 uchwały ustalono, że uchwała wchodzi w życie od 1 stycznia 2018 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały wskazano art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.), art. 30 ust. 10 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.), dalej jako „KN”, oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440).

W tym miejscu należy wskazać, iż z brzmienia art. 30 ust. 10 KN wynika, że organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego mogą zwiększać środki na wynagrodzenia nauczycieli, w tym podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, ustalone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 pkt 1, oraz minimalną wysokość dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy określoną w art. 34a ust. 2, a także iż organy prowadzące mogą ponadto upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach oraz w granicach ustalonego planu finansowego szkoły, do przyznawania minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela wyższej od ustalonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 pkt 1 lub podwyższonej przez organ prowadzący.

Z kolei art. 30 ust. 10a KN stanowi, że podwyższenie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz minimalnej wysokości dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy określonej w art. 34a ust. 2 następuje w trybie określonym w art. 30 ust. 6 KN, tj. w formie regulaminu, który podlega uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli (art. 30 ust. 6a KN).

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż uchwała w sprawie podwyższenia minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli szkoły i placówek oświatowych powinna przyjąć formę regulaminu, co więcej regulamin ten powinien zostać uzgodniony ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli.

Tymczasem Sejmik Województwa w przedmiotowej uchwale zdecydował o podwyższeniu minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli szkoły i placówek oświatowych prowadzonych przez Samorząd Województwa Podlaskiego, wskazał jego maksymalną wysokość oraz zdecydował, że wynagrodzenie to powinno zostać ustalone biorąc pod uwagę stopień awansu zawodowego i posiadane kwalifikacje. Przedmiotowa uchwała nie przyjęła formy regulaminu, wymaganej przez ustawodawcę, co stanowi istotne naruszenie 30 ust. 6 KN w związku z art. 30 ust. 10a KN.

W podstawie prawnej uchwały powołano także art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440), który stanowi, że organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego kierują założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Powyższe może wskazywać, że projekt przedmiotowej uchwały został przedłożony związkom zawodowym celem zaopiniowania, co jest niezgodne z art. 30 ust. 10a KN, z którego wynika, jak już wskazano powyżej, że uchwała w sprawie podwyższenia minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego jest podejmowana przez organ stanowiący w trybie regulaminu uzgodnionego ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyroku z 18 listopada 2014 r., sygn. akt II SA/Bd 825/14 wskazywał, że: „Tryb opiniowania, do którego odwołuje się art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych nie angażuje bowiem obu podmiotów w takim stopniu, co tryb uzgadniania, o którym mowa w art. 30 ust. 6a Karty Nauczyciela, a którego to istota wyraża się w dążeniu do osiągnięcia porozumienia przez podmioty współdziałające. Celem trybu opiniowania jest zaś jedynie umożliwienie danemu podmiotowi zajęcia i wyrażenia stanowiska w określonej sprawie.”

Odnieść należy się także do § 3 przedmiotowej uchwały, w której Sejmik Województwa Podlaskiego postanowił, że uchwała wchodzi w życie od 1 stycznia 2018 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy (ust. 1). W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym (ust. 2).

Jednocześnie art. 5 ww. ustawy przewiduje, że przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Reasumując, wskazanymi przepisami ustanowiona została zasada obligująca do ogłaszania aktów normatywnych z co najmniej 14 dniowym *vacatio legis*. Wskazano również wyjątki pozwalające na:

- 1) skrócenie *vacatio legis* poniżej 14 dni,
- 2) pominięcie *vacatio legis*,
- 3) nadanie aktowi wstecznej mocy obowiązującej.

Należy ponadto podkreślić, że w orzecznictwie sądowoadministracyjnym wskazuje się, że skoro art. 5 powołanej ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu „mocy wstecznej”, ale tylko jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, to obowiązkiem organów w przypadku korzystania z tej instytucji prawnej jest podanie faktycznego i prawnego uzasadnienia, że pomimo działania wstecz aktu normatywnego będzie on realizował zasady demokratycznego państwa prawa (por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 19 listopada 2020 r., sygn. akt III SA/Kr 400/20).

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że przedmiotowa uchwała nie zawiera uzasadnienia. Nadanie aktowi wstecznej mocy obowiązującej wymaga spełnienia przesłanek wskazanych dla skrócenia oraz pominięcia vacatio legis. Oznacza to, że organ stanowiący, podejmujący akt z wsteczną mocą obowiązywania, powinien wyjaśnić motywy takiego działania. W przedmiotowej sprawie przesłanek takiego działania nie wykazano. Nie sposób też przyjąć, że motywy te zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu uchwały. Bowiem nieprawidłowości wykazane w związku z doraźną kontrolą gospodarki finansowej w podległych jednostkach oświatowych nadzorowanych przez samorząd województwa, w ocenie organu nadzoru nie wpisują się w "zasady demokratycznego państwa prawnego".

Zastosowanie normy art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych wymaga istnienia wyjątkowych okoliczności i powołania się na nie przez uchwałodawcę. W ocenie organu nadzoru Sejmik Województwa Podlaskiego nie wykazał takich okoliczności, co stoi w sprzeczności z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Oceniając powyższe naruszenie przepisów prawa, należy stwierdzić, że zachodzi konieczność wyeliminowania z obrotu prawnego przedmiotowej uchwały w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Urszula Matusiewicz-Jasińska